

GRONINGER

ALGEMEEN
VOOR
STAD GRONINGEN

COURANT.

DAGBLAD
DE
EN OMMELANDEN.

PATENTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen roepen de Patentpligtigen, welke zich in het vierde Kwartaal van het Dienstjaar 1837 tot bekoming van Patent hebben aangegeven, op, om hunne Patenten, van Dingsdag, den 1 Augustus tot en met Zaterdag, den 5 daaraanvolgende, telkens des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur, met opgave van de Verpondingsletter en het Nummer, in persoon ter Stads Secretarij te komen afhalen.

Zullende na verloop van laatstgenoemden dag al de onafgehaalde Patenten worden gesteld in handen van de Deurwaarders der Directe Belastingen, ten einde door hen, in gevolge art. 2 van Zijner Majesteits besluit van den 17 December 1820, aan de Huizen der belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van 10 Cents.

Gedaan in het Raadhuis te Groningen, den 27 Julij 1837.

Burgemeester en Wethouders: J. F. VAN IDDEKINGE.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMI.

ITALIË.

PALERMO den 4 Julij.

In weerwil van alle maatregelen van voorzorg, in weerwil van alle afsluitingen, die onze stad reeds eenige maanden van alle middelen van onderhoud voor de burgerij verstoken hebben, duizenden ongelukkigen gemaakt hebben, is de cholera evenwel tot ons doorgedrongen en heeft zij zich reeds dadelijk met de grootste woede ingesteld. In weinige dagen zijn er omstreeks 1500 menschen gestorven, hetgene, wanneer men in aanmerking neemt, dat een vierde der uit 190,000 zielen bestaande bevolking der stad reeds in de voorbaat ontvlugt was, een ontzaggelijk aantal uitmaakt. Alle winkels, magazijnen, koffijhuizen, enz. zijn gesloten. De verwarring is ten top en het gemeen veroorlooft zich allerlei buitensporigheden. Er heeft zich een committé opgericht, hetwelk zich het bestier der zaken aanmatig, en hiertoe de staatskas met ongeveer 150,000 oncen aan haar geld in beslag genomen heeft, tot ondersteuning der behoeftigen. De schepen van Napels worden alle, zonder onderscheid, afgewezen; onder anderen werd nog dezer dagen aan een gouvernements-schip, hetwelk de vereischte quarantaine te Livorno had doorgestaan, het binnenkomen van wegens de gezondheidskommissie geweigerd.

NAPELS den 8 Julij.

Op onze reede bevinden zich drie oorlogsschepen, twee brigantijnen en een fregat, welk laatste nog heden of morgen met een paar duizend man naar Palermo vertrekt en wel met uitdrukkelijken last van den Koning, om aldaar goed- of kwaadschiks te landen. Men is uiterst nieuwsgierig, hoe dit zal afloopen, maar moet het laatste verwachten, daar men weet, dat de burgers van Palermo en de Sicilianen over het algemeen gewoon zijn bij hun eenmaal genomen besluit te volharden.

In Maltia maakt de ziekte groote voortgang.

Van den 11den. Gisteren werd ter beurze van niets anders gesproken, dan van Palermo, welke stad aan de vreeselijkste ellende is prijs gegeven. Wij ontvingen gisteren, door de in 24 uren van daar aangekomene stoomboot even ongunstige als nieuwe berigten; volgens sommigen, zoude het aantal dooden nagenoeg duizend per dag beloopt. Het volk rent woedend door de ontvolkte straten en plundert de verlatene paleizen. Men verhaalt, dat het gepeupel vier geneesheeren in de zee verdronken heeft, omdat dezen geweigerd hadden, de zieken hulp te verleenen. Gisteren is een buitengewone kabinetsraad gehouden, om overeenkomstig de omstandigheden te handelen. Reeds dezen namiddag is een koninklijk stoomvaartuig naar Palermo vertrokken, terwijl drie anderen bevel hebben bekomen, zich in gereedheid te houden. Er was sprake, om *Prins Leopold*, vroeger Onderkoning van Sicilië, derwaarts te zenden, vermits deze te Palermo zeer bemind is en door zijnen persoonlijken invloed het meeste had kunnen verrigten; want, naar het schijnt, heeft het volk tegen de in Palermo liggende troepen geprotesteerd en aan dezelve hunne soldij terug gehouden.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN den 19 Julij.

Berigten uit Petersburg, van den 12den, behelzen onderscheidene bijzonderheden ten aanzien van de reis van den Grootvorst troonopvolger van Rusland in de oostelijke provinciën van dat Rijk. Na de Kubersinische bergkloven te hebben bezigtigd, welke nog kort geleden ten schuilplaats verstrekten aan Kirgisische straatrovers, die den omtrek onveilig maakten en de reizigers uitplunderden, doch thans, ten gevolge der welbemaalde maatregelen van het bewind, ten eenemaal zijn uitgeroeid, is Z. K. H. den 24 Junij te Orenburg aangekomen, en heeft de Vorst aldaar de drie liniebataljons van dien naam, het kozakkenregement, het vereenigde baschkieren- en kozakkenregement, en de twee batterijen kozakken rijdende artillerie, tot dezelve behorende, in oogenschouw genomen. Des avonds heeft er een paarden-wedren van baschkieren en kozakken plaats gehad, welke door een' wedren van kameelen is gevolgd. In een voor Z. K. H., op de *Steppe*, gebouwd paviljoen is een prachtig bal gegeven; terwijl de genoemde vlakte aan alle zijden fraai verlicht was.

Het schijnt, dat de baschkieren in dat oord hun zwervend leven meeren meer beginnen vaarwel te zeggen, en vaste woonplaatsen betrekken.

FRANKFORT den 21 Julij.

Men is in Hanover van meening, dat de graaf *von Munster*, die met den tegevoordigen Koning, reeds toen hij nog hertog van *Cumberland* was, bevriend was en deszelfs vertrouwen in hooge mate genoot, bij het aanstaande staatsbewind ook in aanmerking, en misschien wel aan het hoofd zal komen van het nieuwe ministerie, dat na 's Konings terugkomst van Carlsbad zal benoemd worden. De geheime kabinetsraad *von Schale*, die het Koninklijk manifest van den 5 Julij medegeteekend heeft, koestert dezelfde staatkundige begrippen als de graaf *von Munster*, en was, onder de vorige regering, een van hare voornaamste opposanten in de Eerste Kamer.

Men zal zich herinneren, dat de heer *Strauss*, Pruisisch hofprediker, eenigen tijd geleden, naar Weenen met eene zending is vertrokken, ten onderwerp hebbende, om bij de Oostenrijksche Regering pogingen te doen ten voordeele van de bewoners van het Ziller-dal, die zich van de Roomsche-Katholieke kerk hebben afgescheiden. Men heeft hem te Weenen met veel voorkomendheid ontvangen, doch hem niets meer toegestaan, dan een uitstel voor de bewoners tot ontruiming van het genoemde dal. Van Weenen heeft de heer *Strauss* zich naar Tyrol begeven en is het hem gebleken, dat het geloof van de bewoners van het dal zuiver bijhelsch is, ontdaan van alle dweeperij en geestdrijverij. Daar hun besluit, om bij hun geloof te volharden, onveranderlijk was, heeft de Pruisische Regering aan de Tyrolers, ongeveer 400 zielen tellende, eene landstreek in Silezië, aan den voet van het Reuzengebergte, afgeestaan, alwaar zij op kosten van de Pruisische schatkist zullen onderhouden worden, tot zij zelven door de vruchten van hunnen arbeid in hunne behoeften kunnen voorzien.

Uit Brixen wordt, dd. 13 Julij, het volgende gemeld:

Eergisteren trok een zwaar onweder over deze plaats, dat echter in onzen omtrek niet veel verwoesting aanrigte, maar des te geweldiger woedde boven Trenten en Obervintl; ten gevolge van de buitengewone rijzing van eene anderszins kleine beek verloren negentien menschen het leven; drie woningen en zeven molens werden geheel vernield; daarenboven werd ook de straatweg aanmerkelijk beschadigd.

Van den 24sten. Koning *Otto* van Griekenland heeft, volgens berigten uit Athene, het voorstel, om de nationale armee door het invoeren eener algemeene conscriptie te vormen, van de hand gewezen, en zou de voorkeur gegeven hebben aan een plan, volgens hetwelk iedere gemeente haar contingent naar goeden vinden kan leveren. — Op het eiland Poros bleef de pest nog voortheerschen.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN den 22 Julij.

Vooreergisteren heeft de Koningin op het paleis van St. James haar eerste lever gehouden en, onder anderen, geboor verleend aan den baron *Fagel*, door den Koning der Nederlanden belast om H. M. wegens hare troons-beklimming geluk te wenschen; aan den graaf *Orloff*, den baron *Bulow*, en aan andere bijzondere of gewone gezanten, tot hetzelfde doel. De heer *Dedel* heeft bij die gelegenheid zijne nieuwe geloofs-brieven als Nederlandschen gezant overhandigd; de heer *van de Weyer*, Belgisch gezant, heeft een' brief van zijnen Souverein aan de Koningin overgegeven.

Gemeld lever is door meer dan 2000 personen bezocht geworden; hetgene in het gedrang voor het paleis van St. James zelfs tot eenige verwarring aanleiding heeft gegeven.

Near mate het tijdstip der verkiezingen nadert, worden de beide partijen, die daarbij tegen elkander zullen overstaan, steeds heviger in wederzijdsche uitdagingen en aanvallen.

De Torybladen beweren altijd, dat de zege van de Whigs de staatsregeling, en daardoor het land, aan een wis verderf blootgeeft. De *Times* beschuldigt het ministerie, dat het een' onbehoorlijken invloed op de verkiezingen uitoefent, en eindigt een vertoog met dezen uitroep: »Helaas, arme, hulpeloze, onschuldige maagd, in welk een wespennest, in welk een verradershol zijt gij gevallen!»

De ministeriële bladen gaan vooral voort met op het gebeurde in Hanover te wijzen, als een blijk van hetgene Engeland te wachten hebbe, indien de »Cumberlandische partij» daarbij de overhand mogt erlangen. De *Courier* zegt onder anderen:

»Indien de Koning van Hanover zich vriendschappelijk jegens de achtergeblevenen in Engeland had weten te gedragen, zoude hij zijne proclamatie uitgesteld hebben tot nadat de aanstaande verkiezing geëindigd zoude zijn geweest, in plaats van te verkondigen, wie zijne vrienden hier zijn, door te verkondigen, wat zij is; in plaats van het voor ieder redelijk denkend man duidelijk te maken, dat de naderende strijd niets meer en niets minder is, dan een strijd tusschen de beginselen van de welgevallige regeester van Engeland en den onbeschaamden dwingeland van Hanover, tusschen vrijheid en geweld, rust en staatsschokken, dag en nacht. De aard van den strijd werd door eenigen reeds wel ingezien; doch nu is die voor iedereen kennelijk, nu is die aard boven allen twijfel verheven.»

Van den 23sten. Gisteren zijn de verkiezingen begonnen. De bladen der behoudende partij vermanen de hunnen met den meesten aandrang, om zich te doen gelden, en trachten hen te doen gevoelen, dat onverschilligheid, in deze oogenblikken, onvergeeflijker en misdadiger is dan ooit. De ministeriële gronden zich steeds op de proclamatie van den Koning van Hanover, dien zij het hoofd der Tors noemen, om de menigte van dezelve te vervreemden. — Bij de voorloopige verkiezingen in Londen en in Southwark hebben de radicale Whigs de bovenhand behouden. [De voorstanders der behoudende partij beweren het tegendeel, en meenen, dat de sherifs zich wellicht bedrogen hebben.] De beslissende strijd zal Maandag beginnen.

Een man van middelbaren ouderdom, met eenen langen baard en in puriteinsch kostuum uit de tijden van *Cromwel*, met eenen bijbel in de hand, werd onlangs op de galerij van het Huis der Gemeenten in verzekeerde bewaring genomen. Hij geeft zich uit voor den Profeet *Jeremias* en voor een' discipel van den Apostel *Petrus*, doch bekend ook, dat hij vroeger *James Read* heeft geheeten.

Een Londensch burger verloor zijne vrouw op Dingsdag: hij deed haar Woensdag begraven, huwde Donderdag eene andere, merkte Vrijdag, dat zij zwager was, en hing zich Zaterdag op. Dat heet het leven par stoom bedrijven.

FRANKRIJK.

PARIJS den 22 Julij.

Heden is het door den nacht afgebroken gedeelte der door ons medegedeelde telegrafische dépêche bekend gemaakt; dezelve luidt thans in haar geheel als volgt:

BORDEAUX den 19 Julij, 7 uren 's avonds.

De generaal, kommanderende de 11de militaire divisie, aan den heer minister van oorlog.

De Pretendent schijnt zijne rigting op Murcia te willen nemen; hij heeft Torres den 11den verlaten, den weg naar Leria nemende en Valencia links latende liggen. Oraa was dienselfden dag te Serica; *Buerens* kwam te Turuel aan, en vertrok van daar onmiddellijk, om zich met Oraa en Moya te vereenigen. *Espartero* schrijft van den 12den, dat hij naar den kant van Dera en Cetina opmarscheerde, om zich met *Buerens* te verbinden. De benden van *Langostera* en anderen, die zich in de omstreken van Saragossa bevonden, zijn op Belchite terug getrokken; de weg is vrij, en de achterlijke posten van Madrid zijn aangekomen. De tijdingen uit die hoofdstad gaan tot den 15den des avonds. Alles was rustig. De minister van binnenlandsche zaken is vervangen door den heer *Acuna*, lid der Cortès.

Te Barcelona is den 13 Julij, door den gezagvoerder *Christoball Tayll*, het volgende stuk bekend gemaakt:

De militaire gouverneur van Cervera meldt mij in eenen van gisteren ochtend te 11 uren gedagteekenden confidentiële brief hetgene volgt: »Zoo op het oogenblik ontvang ik de tijding van een groot gevecht, dat door de generaals Oraa, *Iriarte* en *Nogueras* in de nabijheid van Valencia is geleverd; het slagveld is aan de onzen verbleven; de Pretendent en *Cabrera* hebben veel volk verloren. Ik haast mij u hiervan berigt te geven.»

De tijdingen uit Madrid tot den 15 Julij melden, dat het verslag der commissie wegens de contributie van 200 millioenen benevens het geheel der conceptwet op de tienden door de Cortès is aangenomen. De heer *Nunes* had den voorslag gedaan, om den minister van financiën in staat van beschuldiging te stellen wegens het staken der interestbetaling van de buitenlandsche schuld, zonder daartoe door de Cortès gerechtigd te wezen.

Volgens brieven van Madrid, tot den 15den, heeft don *Carlos* voor Cas-tellon de la Plana eene nederlaag geleden en het vermeerderen dier plaats moeten opgeven. Hij had Castellon geblokkeerd en begon het des ochtends van den 8sten te beschieten; maar het garnizoen gedroeg zich manhaftig en had gewonden de stad tot op het uiterste te zullen verdedigen. Eene compagnie had bij een' uitval een bataljon Carlisten op de vlugt geslagen, en daarna hadden deze zich bepaald bij het doen van eenige geweerschoten uit de naburige landhuizen, zonder de plaats te kunnen naderen, omdat de weg van den kant van de Huerta versperd was en men de omstreken onder water gezet had.

Des nachts waren de Carlisten naar het kamp van Borial terug gekeerd en den volgenden dag begaven zij zich naar Villareal, van waar de Pretendent des ochtends vertrokken was, zich naar Nulaz begevende met de troepen van Navarre, die het middelpunt van zijn leger uitmaakten. Te Castellon was na het vertrek van zijne armee de constitutie uitgeroepen.

Van den 23sten. Wij vernemen, dat meer dan 300 zich naar het leger van Don *Carlos* begevende personen sedert twee maanden op de Spaansche grenzen zijn in hechtenis genomen.

Volgens de jongste tijdingen van Valençai, zoude de geneesheer van den prins de *Talleyrand* gewanhoopt hebben hem de jicht en verlamming te ontnemen, welke men had kunnen bestrijden, zoo lang nog slechts die kwalen in de beenen huisvestten; zij gripen thans de meer teedere lichaamsdeelen aan. De prins de *Talleyrand* is 84 jaren oud; hij zal, zegt men, zoo in vaste goederen als renten op den staat, diamanten, meubelen en edelgesteenten, een vermogen van meer dan 10 millioenen fr. overlaten.

De *Toulonnais* herhaalt met stellige verzekering de tijding van *Abd-el-Kader's* dood; dit dagblad gelooft daaraan zelfs zoo vastelijk, dat hij met op-

zigt onze bezitting in Afrika er gevolgtrekkingen uit maakt; hetzelfde blad voert bij, dat onze troepen, toen zij zich voor Blida vertoond hebben, om van de stad bezit te nemen, met geweervuur zijn ontvangen. Wij laten hier de beide brieven volgen, op welke de *Toulonnais* zijne redeneringen grondt:

»Op den eersten stap, welken wij gedaan hebben, om de naleving van het vreedstraktaat der Tafna te verzekeren, hebben wij eenen gewapenden tegenstand ontmoet. De stedehouder van *Abd-el-Kader* heeft de wijk naar Miliana genomen, zonder alvorens zich van de vreedzame gezindheid der inwoners van Blida en der volksstammen, die het land boven die stad bewonen, verzekerd te hebben.

»Toen er naar Blida troepen gezonden waren, om aldaar garnizoen te houden, zijn zij door Kabaylen, die zich in de tuinen verschanst hadden, met snaphaanschoten ontvangen. De kommandant der kolom heeft, in afwachting van nieuwe bevelen, noodig geoordeeld terug te trekken. Dit berigt heeft alhier groote sensatie te weeg gebracht, en men is zeer gespannen om te weten, hoe de heer de *Damremont* zich uit deze nieuwe verlegenheid zal helpen, waardoor opnieuw zijn bevredigings-stelsel wordt gewraakt. Er is in al de verrichtingen steeds eene verregaande weifeling, en met ieder oogenblik ziet men slechts bevelen en tegenbevelen.

»Met de *Chimère* hebben wij berigt ontvangen, dat de troepen van Oran naar Bona zullen trekken, ten ware de vijandelijkheden van Blida tot derzelver inscheping mogten doen contra-order geven.»

» ALGIERS den 14 Julij.

»De *Chimère* heeft bevel, zich zeilree te houden, om nog heden te vertrekken. De aanleiding daartoe is, dat de heden ter markt verschenen Arabieren berigt hebben, dat *Abd-el-Kader* was vermoord, en dat hij gestorven was ten gevolge van yatagan-steken, die hem toegebracht waren door de hoofden der stammen, die den Emir met hun geld en met hunne krijgers ondersteund hadden, om de Christenen te beoorlogen, en die, door het vreedstraktaat, geenerlei vergoeding voor hunne opofferingen hadden gevonden.

»Ik meld u dit, zonder tot den oorsprong dier tijding te kunnen opklommen, uit vrees van den post te missen.»

— Het Gouvernement heeft de volgende telegrafische dépêche bekend gemaakt:

MARSEILLE den 21 Julij, 5 uren des avonds.

De prefekt van de Monden der Rhone aan den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De consul van Frankrijk te Valencia schrijft mij, d.d. 15 dezer, als volgt: De Pretendent is gedurende drie dagen in het gezigt van Valencia gebleven, doch heeft slechts eene ligte schermutseling tegen de stad gevoerd; daarna is hij langs den weg van de Cabrillas in de rigting van Madrid afgetrokken. Generaal *Oraa*, die den vijand sedert verscheidene dagen gadesloeg, zich te Cuarta met *Borso* en *Sanchez* hebbende weten te vereenigen en alzoo eene magt van negenduizend man bezittende, heeft heden ochtend te negen uren bij de Venta del Podyo eenen aanval op de achterhoede der insurgenten ondernomen. Het gevecht heeft tot des avonds zeven uren geduurd; naar het onophoudelijk schieten te oordeelen, moet het levendig geweest zijn. De kapitein-generaal kent den uitslag nog niet met zekerheid. Wagens met . . . (afgebroken door den nacht.)

BAYONNE den 22 Julij, 6 uren des avonds.

De Generaal, kommanderende de 20ste militaire divisie, aan den Minister van Oorlog.

Den 17den heeft Don *Carlos* over las Cabrillas den weg naar Cuenca genomen. *Espartero* zoude dienzelfden dag te Molina aankomen. De benden, die rondom Saragossa zworven, hebben zich te Hyar geconcentreerd . . . (afgebroken door den nacht.)

Reeds gisteren ter beurze droeg men kennis van de telegrafische tijdingen, die heden door den *Moniteur* worden medegedeeld, en er was daarop zelfs eene vrij belangrijke prijsverbetering der Spaansche fondsen gevolgd, omdat men verder verhaalde, dat het voordeel aan de *Christino's* was verbleven en dat de *Carlisten* volkomen verslagen waren. De bovenstaande telegrafische dépêches zijn intusschen niet zoo duidelijk, aangezien zij niet den uitslag doen kennen van het tusschen *Oraa* en Don *Carlos* aangevangen gevecht, en deze beide dépêches door den nacht zijn afgebroken. De omstreken van Valencia verlatende, heeft Don *Carlos* nogtans over Cuenca den weg naar Madrid genomen, steeds vervolgd wordende door de 9000 man van *Oraa*. In zijne tegenwoordige gesteldheid is het niet denkbaar, dat de onderneming van den Pretendent tegen Madrid eenigen goeden uitslag voor hem kan hebben; want terwijl hij de hoofdstad nadert, nemen derzelver bewoners maatregelen, om hem af te slaan, rukt *Espartero* met zijn legerkorps op Nieuw-Kastilië aan, en blijft *Oraa* onophoudelijk de achterhoede der *Carlisten* bestoken.

— Ons Gouvernement schijnt even zoo min lust te hebben, om het bestuur van Madrid krachtadig te ondersteunen, als de Franschen lust hebben, om naar Spanje te vertrekken. Het nieuwe legioen moest 5000 man sterk worden; doch men heeft nauwelijks 400 man daartoe kunnen bekomen.

— Men wil, dat Prins *Lodewijk Bonaparte*, wiens aankomst te Londen laatstelijk gebleken is, het ontwerp koestert, om ter sluik door Frankrijk te reizen, ten einde zich naar het kasteel Arenenberg, in Zwitserland, waar zijne moeder zich bevindt, te hegeven. Hij schijnt te verwachten, dat de Franse Regering zijne doorreis ooglukkig zal toelaten, daar zij toch, indien zij hem thans wilde aanhouden en aan de justitie overleveren, zich, wegens het vroeger gebeurde, in groote moeilijkheden zoude wikkelen.

— Het in beslag nemen der papieren van den burggraaf de *Walsh* te Straatsburg en van de heeren *de Genoude* en *Berryer* te Parijs hield den 22 Julij in die hoofdstad de openbare aandacht sterk bezig. Naar het schijnt, heeft men aan den heer *de Walsh*, na hem de brieven, die hij voor de leden van het geslacht van *Karel X* bij zich had, te hebben afgenomen, de vrijheid wedergegeven, en hem dus in de gelegenheid gesteld, om zijne reis naar Kirchberg, alwaar die vorstelijke personen zich thans ophouden, te vervolgen. Verscheidene Parijssche dagbladen, die van geene overhelling voor de partij der legitimisten verdacht kunnen worden gehouden, keuren liet zeer af, dat de politie zich onverwachts en, zoo het schijnt, zonder voldoende beweegredenen, van de papieren heeft meester gemaakt van eenen man, als de heer *Berryer*, die, ofschoon hij ook zijne gehechtheid aan den ouderen tak der Bourbon: nooit heeft ontveinsd, toch wel aan geene zamenzwering ten behoeve van dien tak deel kan hebben genomen; zijnde het in tegendeel vroeger gebleken, dat hij het mogelijke heeft gedaan, om de hertogin van *Berry* van haar voornemen, om het vuur des burger-oorlogs in de Vendée te ontsteken, af te houden. In de ministeriële bladen vindt men hieromtrent het volgende half-officiële artikel:

»Ten gevolge van het in beslag nemen der papieren van den heer *de Walsh* te Straatsburg, is voor de regthank der Seine een regterlijk onderzoek begonnen. De hoofdredacteur van het tijdschrift *la Mode* was op weg naar het vervallen verklaarde geslacht in Duitschland. Het in beslag nemen zijner papieren heeft van de zijde der justitie huiszoekingen bij den heer *Berryer*, afgevaardigde, en bij den heer *de Genoude*, eigenaar der *Gazette de France*, uitgelokt. Te dier gelegenheid hebben sommige dagbladen eenige afkeuring doen blijken. Een kort antwoord op hunne redeneringen zal volstaan.

»Het staat niet aan de Regering, om den loop der gerechtigheid te stuiten. Het is haar pligt, om aan de justitie elk stuk over te leveren, waaruit het bewijs eener zamenzwering kan worden getrokken. Op dit oogenblik kan niemand zeggen, of de in beslag genomen papieren, en de handelingen, waarop zij betrekking hebben, het kenmerk van strafbare misdaad opleveren, maar ook evenmin, dat daaruit volkomene onschuld blijkt. Het is de justitie, die, na het doen der voor hare voorlichting noodige nasporingen, daaromtrent uitspraak zal doen.

»De amnestie is te gelijk een maatregel van grootmoedigheid en van kracht geweest. Het openbaar gezag heeft zich daardoor niet ontwapend. Het zal in tegendeel niet ophouden, om de tusschenkomst der justitie in te roepen ten aanzien van elke staatspartij, die, uit wanhoop dat het nieuwe stamhuis dagelijks nieuwe wortelen schiet, trachten mogt, om door strafbare woelingen de rust van den staat te verstoren.

»Indien in het onderhavig geval de regterlijke magt huiszoekingen ten aanzien van drie personen heeft bevolen, dan kan men ook overtuigd zijn, dat die huiszoekingen noodzakelijk waren; dat de ontvangene narigten het haar ten pligt maakten, om daartoe over te gaan; dat zij door de orde en veiligheid in het vaderland werden gevorderd, en dat slechts de partijzucht zich daarover kan beklagen.»

Van den 24sten. De politie van Parijs en de plaatselijke justitie hebben eene huiszoeking gedaan op het landgoed van den heer *de Genoude*, hoofdredacteur der *Gazette de France*. In zijne afwezigheid hebben zij alle papieren doorzocht

en daarvan een proces-verhaal opgemaakt, dat zij door deszelfs moeder hebben doen teekenen. De heer *de Genoude*, even als de heer *Berryer*, heeft een bevel van verschijning voor den regter ter instructie ontvangen.

— Heden staan de generaal *Donnadieu* en de verantwoordelijke redacteur van het legitimistisch dagblad *la Quotidienne* voor het hof van assises der Seine te regt; de eerste wegens een aantal uitdrukkingen in zeker onlangs door hem uitgegeven werk, welke door het publiek ministerie worden aangemerkt als beledigend voor den persoon des Konings en berekend, om de ingezetenen tot haat en minachting jegens het Gouvernement op te ruijen; de ander wegens den lof, in genoemd blad aan die uitdrukkingen toegezwaid. De beschuldigten hebben de beroemde regtsgeleerden *Hennequin* en *Berryer* tot hunne verdedigers, en men is zeer benieuwd de uitspraak der jury te vernemen.

— Een voor twee maanden overleden wisselmakelaar had eene mondelinge weddenschap aangegaan met eenen rijken kapitalist. Dezer dagen begaf laatstgenoemde zich naar de weduwe van den makelaar, om haar te verwittigen, dat haar man met hem eene weddenschap van 16,000 fr. had aangegaan; dat hij dezelve had verloren en kwam vernemen, of het haar voornemen was, om de door den overledenen aangegane verplichting in stand te doen blijven, hoewel geen andere waarborg bestond, dan het gegeven woord. Zonder aarzelen baalde de weduwe eene portefeuille uit de secretaire en wilde het geld uittellen, toen de kapitalist haar tegenhield met te zeggen: »Vernits gij, mevrouw, begrijpt, dat de weddenschap geldend is, breng ik u de 16,000 fr.; want ik ben de verliezer.»

— De gouvernements-bladen behelzen het slot der gisteren afgebrokene dépêches; die uit Bayonne, van den 22sten des avonds, eindigt aldus:

»Een aanval, welke vier Carlistische bataljons den 20sten op de linie van Zubiri doen wilden, is mislukt door het uitrukken van 4000 man uit Pampeluna; er is geen gevecht voorgevallen.»

Aan de andere dépêches, welke den 21sten uit Marseille gedagteekend was, ontbraken slechts eenige woorden; men moet er nog bijvoegen:

»Wagens met gekwetsten rijden de stad binnen.»

— Het Gouvernement deelt, behalve het reeds gisteren door ons geleverde slot der laatstvorige dépêche, nog de beide onderstaande telegrafische berigten mede.

MARSEILLE den 22 Julij.

De pakketboot *la Méditerranée*, welke den 16den uit Valencia is gezeild, heeft brieven medegebracht, die bijzonderheden behelzen van een moorddadig gevecht, hetwelk nabij die stad tusschen de divisie van den generaal *Oraa* en de achterhoede van Don *Carlos* is voorgevallen.

De uitslag van dat gevecht was te Valencia nog niet officieel bekend, maar de geruchten schilderden denzelfden als nadeelig af voor de zaak der constitutionelen.

BORDEAUX den 23 Julij, 5 uren des avonds.

De Generaal, kommanderende de 3de militaire divisie, aan den Minister van Oorlog.

Den 19 Julij heeft *Oraa* in de omstreken van Chiva den Pretendent aangegrepen en geslagen, die steeds de rigting naar Cuenca schijnt te vervolgen. Denzelfden dag had hij zijn hoofdkwartier te Bunol. De *Carlisten* hebben ongeveer 2000 man verloren; den 16den waren deserteurs en gevangenen te Valencia binnengebracht.

De baron *de Meer* heeft bij Prats de Llusanas mede een voordeel bevochten, de vijand is op de vlugt gedreven en het te Berga verloren geschut is hernomen.

— Uit Madrid wordt, van den 16den, geschreven:

De generaal *Buerens* is den 12den van Teruel vertrokken, alleen achterlatende vijf bataljons, om het fort Cantavieja gade te slaan. Met het overige gedeelte zijner afdeeling heeft hij zich bij *Oraa* gevoegd. Men heeft nimmer eenige ernstige vrees voor Valencia gekoesterd.

Don *Carlos*, door de toebereidselen der bevolkingen van de omstreken van Valencia te leur gesteld, rukt thans aan op Cuenca, waar hij acht- tot tienduizend ruiters hoopt te vinden. Overal op zijnen weg deelt de Pretendent brieven van adel uit, vertoont zich in groot tenue op de balkons en ontvangt zijne aanhangers te midden zijner krijgslieden met nagebootste koninklijke pracht.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE den 23 Julij.

Betrekkelijk de reis van Z. M. naar het Loo verneemt men niets naders. Naar sommigen willen, zoude Z. M. voornemens zijn, dit jaar Hoogstdeszelfs geboortedag in deze residentie, en niet, gelijk gewoonlijk plaats heeft, op het Loo door te brengen, ten einde alzoo ook den ingezetenen van de hofstad, in overeenstemming met de vreugde, die 's Konings komst in alle andere steden van het vaderland onlangs heeft te weeg gebracht, een' buitengewoon genoeglijken dag te verschaffen.

Van den 24sten. Van wege het gewestelijk bestuur is dezer dagen aan de plaatselijke besturen bekend gemaakt, dat het hun meermalen gebleken zal zijn, dat Z. M. niet ongenegen is, om, in enkele gevallen, de militiepligtigen (welke, of omdat zij niet regtstreeks in de termen van vrijstelling vallen, of wel omdat zij door omstandigheden, van hunnen wil onafhankelijk, niet in de gelegenheid zijn geweest hunne reclame behoorlijk te doen gelden, voor de dienst zijn gesigneerd), wanneer zij voor hunne families als volstrekt onontbeerlijk zijn te houden, te genoot te komen, door dezelven, meestal provisioneel voor den tijd van één jaar, van de werkelijke dienst te verschoonen, welk gunstbewijs Hoogstdezelve, wanneer zij in dezelfde hulpbehoevende omstandigheden blijven verkeerden, telken jare gelieft te verlengen. Daar het nu, ter voorkoming dat van zijner Majesteits goedheid misbruik worde gemaakt, inzonderheid ook, dat derden hierdoor benadeeld worden, van belang is, dat telken jare naauwkeurig worde onderzocht, niet alléén, of de begunstigde bij voortdurend in de behoeften van het huisgezin voorziet, maar tevens of inmiddels ook een of meer andere kinderen der familie door meer gevorderden ouderdom in staat zijn geraakt den kost te helpen verdienen, en inzonderheid almede, of er ook, sedert dat de gunst aan eenen loteling verleend is, een ander broeder in de loting is gevallen, en, op grond van de dienst van zoodanigen begunstigten broeder, vrijstelling heeft genoten; zoo zijn de plaatselijke besturen, naar aanleiding eenur hij het gewestelijk bestuur van het departement van binnenlandsche zaken ontvangene missive, door hetzelfde verzocht, om in de berigten op de verzoeken om verlenging van eene vroeger toegekende gunst, de positie van al de leden van het betrokken huisgezin steeds naauwkeurig te doen vermelden, en bepaaldelijk op te geven den ouderdom der in de familie aanwezige zonen, met aanduiding van de positie, waarin elk derzelven ten aanzien der nationale militie verkeert; vermits, wanneer (zoo als veelal plaats heeft) enkel tot de vroegere rapporten wordt gerefereerd, het brengen van nadere inlichtingen noodzakelijk wordt, hetgene in de afdoening der bedoelde rekestten vertraging moet veroorzaken.

AMSTERDAM den 25 Julij.

Z. H. de hertog *Bernard van Saksen Weimar* en deszelfs oudste zoon, gisteren alhier uit 's Gravenhage aangekomen, zijn heden met de Hamburger stoomboot voortgereisd, om zich naar Petersburg te begeven. Zoo men weet, gaat de hertog de manoeuvres der Russische troepen, die in den omtrek van Odessa gehouden zullen worden, bijwonen.

— Eergisteren avond is de huisvrouw van *Pieter Schuit*, wonende op de hoogte van den Kadijk, met haren zuigeling op den arm, van eene ark, in de Achtergracht liggende, in het water gevallen. De vrouw is, ofschoon met veel moeite, nog tijdig gered, maar het kindje is levenloos opgehaald.

Ook heeft men Zaterdag ll. het ongeluk te betreuren gehad, dat een 17jarig jongeling, zich in het Y nabij het Kamperhoofd badende, aldaar verdronken is. Al wederom een droevig voorbeeld, om de jongelingen tot meerdere voorzigtigheid bij het baden aan te sporen!

Van den 26sten. Wij hebben, door buitengewone gelegenheid, de volgende nadere tijding betreffende Spanje ontvangen:

MARSEILLE den 21 Julij. Uit Valencia meldt men, d. d. 16 dezer, dat het gevecht voor de muren dier stad zeer hevig is geweest; de deswege medegedeelde bijzonderheden hebben nog wel geen officieel karakter, doch de tijdingen zijn gunstig (voor de *Christino's*). De handelsbrieven melden, dat de *Carlisten* een verlies van twee- tot drieduizend man zouden hebben geleden. Eene proclamatie der autoriteiten van Valencia meldt, dat twee Carlistische kompagnien van Alava naar de constitutionelen overgelopen zijn.

— Naar men verneemt, zal op Dingsdag, den 8 Augustus e. k., de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* hare 53ste jaarlijksche algemeene vergadering houden in de Lutersche Nieuwe Kerk binnen deze stad. De plegtige opening dier vergadering zal geschieden door den weleerw. heer *D. H. Wildschut*, mede-hoofdbestuurder der Maatschappij, met de voordragt van een dichtstuk, voor deze gelegenheid vervaardigd door den voorzitter van dit jaar, den heer *W. H. Warusnick*, *Bernz.*, voorafgegaan, afgewisseld en besloten door vocale en instrumentale muziek.

UTRECHT den 24 Julij.

Gisteren ontvingen wij de tijding, dat de gemeente Hall en Eerbeek, bij Zutphen, eene nieuwe ramp heeft getroffen, welke ons opmerkelijk voorkomt. Den heer Sander aldaar trof den 20 Julij 1836 het ongeluk, dat zijne 3 papiermolens afbrandden. Daar dezelfde herbouwd waren, had hij, op den verjaardag van dat ongeluk, eenige vrienden bij zich geroepen, onder anderen den predikant van Doorn met diens vrouw en kinderen, om het herstel der brandschade in blijmoedige dankbaarheid te vieren. Toen men, onder het nuttigen van eenige ververschingen, in eene waarlijk blijmoedige stemming was, werd men opmerkzaam gemaakt op eene brandlucht, waarnaar dan ook dadelijk onderzoek werd gedaan. Terwijl men hiermede bezig was, komt de zoon van den heer Sander aanloopen, roepende: *Moeder! er is brand op zolder.* De vrouwen nemen ieder een kind op, als ook den zuigeling van den heer Sander, en snellen de deur uit: nauwelijks waren zij buiten, of de vlam sloeg het gebouw uit. De molen is weder geheel uitgebrand, en van het woonhuis zijn ook slechts de muren blijven staan. De vrouw, zuster en kinderen van gemelden predikant kwamen, met achterlating van omslagdoeken, hoeden, enz., dooddelijk ontsteld op de pastorie terug; de predikant echter eerst des nachts te 2 uren, na veel tot berging van een en ander te hebben bijgedragen.

GRONINGEN den 26 Julij.

Heden had wederom de jaarlijksche Prijsuitdeeling aan de Kweekelingen van het Instituut voor Doofstommen in het openbaar plaats, nadat door 166 Leerlingen, uit alle oorden van ons Vaderland, vooraf proeven waren gegeven van hunne gemaakte vorderingen in verschillende vakken van kennis en in de handwerken, waarin zij hier onderwezen worden.

Van de Leerwijze, hier gevolgd, werden ditmaal geene proeven gegeven, vermits deze, op de zoo druk bezochte publieke lessen, iederen Woensdag, het geheele jaar door, zelfs wanneer het grootste gedeelte der Kweekelingen vacantie heeft, telkens in het breede wordt outvouden.

Bij deze gelegenheid bedankte de Heer Dr. C. GUYOT in eene voorafspraak zijne Medebestuurders, de Dames Directrices, de Onderwijzers en de Onderwijzeressen voor hunne onvermoeide vereenigde pogingen tot heil van deze Stichting aangewend, en eindigde met aan eenige der tegenwoordig zijnde Ouders van 27 Kweekelingen, welke hun eervol ontslag bekwamen, eenige wenken tot verder welzijn van hunne Kinderen tot waarwel mede te geven. 23 van dezen hebben kort geleden hunne geloofsbelijdenis naar de leer der Hervormden afgelegd, terwijl de overige 4, als behoorende tot de R. K. Godsdienst, tot de eerste H. Communie l.i. Zondag zijn toegelaten.

De voortdurende belangstelling in deze bloeiende Liefdeschool bleek ook ditmaal uit het overgroot getal van inwoners en vreemdelingen, welke dit, van de gewone examens zoo geheel afwijkende, roerende en blijde kinderfeest bijwoonden.

— Door de Kommissarissen, *ter bevordering der Paardenfokkerij in deze Provincie* zijn op gisteren toegewezen en uitbetaald, aan de eigenaren der drie best gekeurde Dekhengsten de navolgende premien, als: de eerste van 75 guldens aan Jan Okkes Bronsma, te Farmsum, voor een' Bruine, oud 4 jaren; de tweede van 50 guldens aan Kornelis Jakobs Gaarkeuken, te Grijpskerk, voor een' Zwarte, oud 3 jaren; de derde van 25 guldens aan Nicolaas A. Rouaan, te Oosterwijtwert, voor een' Zwarte, oud 3 jaren; en op heden de navolgende premien aan de eigenaren van de drie best gekeurde Merrien, als: de eerste van 75 guldens aan Jan Juirsema, te Groningen, voor eene Bruine, oud 5 jaren; de tweede van 50 guldens aan jonkhr. mr. S. L. Leve, te Zuidbroek, voor eene Zwarte, oud 6 jaren, en de derde van 25 guldens aan den heer P. Mees, te Garmerwolde, voor eene Bruine, oud 5 jaren.

Van den 27sten. Ten overstaan van eene Kommissie uit de Edel Groot Achtbare Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, zijn op gisteren uitgeloot de Obligatiën no. 7, 10, 12, 25, 38, 42, 46, 58, 63, 76, 82, 92, 108, 112, 139, 149, 157, 186, 196 en 198, ieder groot f 1000—00, in de Negotiatie van f 200,000—00, ter bestrijding der buitengewone kosten aan de Zeeveringen in deze Provincie, over de dienst van 1828; zullende de uitgelote Aandeelen, te gelijk met de accesserende Premie, in gevolge art. 9 van het plan van voorschrevene Negotiatie, gearresteerd bij koninklijk besluit van den 27 Augustus 1827, no. 122, op den 1 November aanstaande worden voldaan.

Door den Minister van Staat, belast, *ad interim*, met het bestuur der Financiën, is, bij besluit van den 22 dezer, ter kennis van de daarbij belanghebbenden gebracht, dat, krachtens art. 13 der wet van den 29 December 1835 (Staatsblad no. 41), de middelprijzen der inlandse granen, opgegeven door de kommissiën, volgens art. 9 der opgemelde wet, voor het geheele Rijk, over het tijdvak van den 20 Junij tot en met den 19 Julij 1837, zijn geweest:

Tarwe per mudde f 6—45½.	Gerst per mudde f 3—51.
Rogge „ „ „ 4—9½.	Haver „ „ 2—42.
Boekweit „ „ „ 4—59.	Ongepelde Spelt „ „ 2—17½.

Weshalve, volgens art. 1 der opgemelde wet, gedurende de maand Augustus eerstkomende, de regten op den in- en uitvoer van de onderstaande graansoorten zullen bedragen, als daarnevens staat uitgedrukt:

	INKOMEND REGT PER MUDDEN.	UITGAAND REGT PER MUDDEN.
Tarwe en gepelde Spelt	f 1—50.	vrij.
Rogge	0—75.	vrij.
Boekweit	0—75.	vrij.
Gerst en Mout	0—75.	vrij.
Haver	1—60.	vrij.
Ongepelde Spelt	1—00.	vrij.

Hebbende de wekelijksche middelprijzen van de provincie Groningen bedragen als volgt:
1ste week: Tarwe f 5.00, Rogge f 4.34, Boekweit f 3.70, Gerst f 3.12½, Haver f 1.87½.
2de „ „ -4.95, „ -4.29, „ -3.55, „ -3.09, „ -1.85.
3de „ „ -4.95, „ -4.20, „ -3.51, „ -3.07½, „ -1.85.
4de „ „ -4.97½, „ -4.17½, „ -3.57, „ -3.05, „ -1.90.

ENKHUIZEN den 20 Julij. De predikant Muurling, insgelijks voor de beroeping herwaarts bedankt hebbende, zoo heeft de groote kerkeraad der Hervormde gemeente, na gemaakte twaalf-, zes- en drietalen, daaruit beroepen den weleerwaarden en zeer geleerden heer J. S. Boelens, predikant te Wolvega.

Mengelwerk.

LANDBOUWKUNDIGE MEDEDEELINGEN.

Het Algemeen Verslag regens den Staat van den Landbouw in het Koninkrijk der Nederlanden, gedurende het jaar 1835, opgemaakt door eene Kommissie uit de Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van Nijverheid, voor eenigen tijd te Haarlem bij V. LOOSJES uitgekomen, bevat, behalve algemeene berigten over den staat der gewassen en van het vee in genoemd jaar, ook eenige meer bijzondere opgaven, waarvan wij althans enkele punten aan de lezers van dit Blad, dat ook in handen van vele landbewoners komt, meenden te moeten mededeelen:

Rogge. Ten aanzien van dit gewas schrijft de Heer CIVATI uit Overijssel, dat de rogge, die hij op ondergeploegde boekweit (bij groene bemesting) gewoont is te verbouwen, zich ieder jaar door haren krachtigen groei, hare donker-groene kleur en haar buitengewoon lang en zwaar stroo onderscheidt, leverende zij doorgaans een vierde meer zaad dan die, welke hij aankweekt op land met stalmost of dong toegemaakt. (Verslag bl. 25.)

Vlas. Volgens het berigt van den Heer M. D. MELLEMA, zoude het getal der klei- en zandgronden, die thans in Friesland met vlas bebouwd worden, begroot moeten worden op ½ der bouwlanden, terwijl het vóór 50 jaren daar op geenen enkelen palm gevonden werd; maar de Kommissie van Landbouw in Friesland wenschte, dat men niet te ver ga met de verbouwing van dit produkt, daar dit vele landen tot uitputting kan brengen, vooral als men de afwisseling van veldvruchten verwaarloost. (Ald. bl. 51.) Dit laatste wordt nog nader bevestigd op bl. 211, waar wel het groote voordeel der vlasteelt aangewezen, maar tevens door den Heer MELLEMA het volgende, dat echter, naar ons inzien, meer bepaaldelijk op de vlas-, dan wel op de aardappelteelt van toepassing is, gezegd wordt: »Velen willen opgemerkt hebben, dat de landen, »door aanhoudenden aardappel- en vlasbouw, meer dan door eenen geschikten »afwisselenden graanbouw, worden uitgeput. Wat hiervan zij: zeker is het, »dat in oorden, waar de aardappel- en vlasbouw het langst en sterkst is gedre- »ven geweest, men algemeen minder goede graanvruchten meent te vinden, »dan in oorden, waar deze teelt nog niet zoo lang en sterk heeft plaats gehad. »Zeker is het ook, dat ieder vlasbouwer niet dan ongaarne vlas zaait op eenen »akker, op welken hij weet, dat binnen twee, drie of langere jaren deze »vrucht heeft gestaan; en niet zelden is ook eene geheele mislukking het ge- »volg, wanneer deze vrucht te spoedig na elkander op denzelfden akker »wordt gebouwd.»

Meekrap. De meekrapteelt begint weder toe te nemen in den lande van Voorne en Putten, den lande Strijen en de Beijerlanden in Zuid-Holland. Door de lage graanprijzen en de matige prijzen der meekrap zijn ook de landbouwers in

Flakke en Goedereede meer en meer tot het teelt van meekrap overgegaan, waardoor de eenentwintig meestoven, die in dit distrikt gevonden worden, niet toereikende meer zijn, om de gewonnen meekrap in tijds te kunnen bereiden, en er in 1836 drie nieuwe meestoven zouden worden aangebouwd, als: eene te Goedereede, eene te Melissant en eene te Sommelsdijk. — Men kan deze teelt als zeer belangrijk achten, alzoo vele menschen daardoor in den herfst brood verdienen, het land zuiver wordt gehouden en daardoor zeer geschikt gemaakt, om daarvan eene goede tarweschuif te kunnen verwachten. — »De Heer W. »VAN PEYMA (te Teinaard, in Friesland,) merkt aan, dat vóór dertig of meer »jaren, op zijne woonplaats, proeven omtrent den verbouw van meekrap ge- »nomen zijn; hij bejaamt bij die gelegenheid, dat zoo vele landbouwers, »bij eene eerste mislukking, de genomene proeven niet herhalen, en dringt ern- »stig aan, om zich meer op de verbetering des landbouws in het algemeen toe »te leggen, waartoe eene wetenschappelijke kennis der natuur-, wis- en werk- »tuigkunde zoo zeer te stade zoude komen.» (Ald. bl. 61 en 62.)

Wikken. Naar hetgene ons door de provinciale Kommissie van Landbouw in Zeeland gemeld wordt, heeft men in Walcheren in 1835 eene proef genomen, om de wikken tot zomerstalvoeding voor het melkvee te gebruiken, istwelk met den besten uitslag is bekrond. Dit voedsel is allezins doelmatig niet alleen, daar hetzelfde door het vee met graagte wordt gegeten, maar het is tevens zeer melkgevend en de daaruit verkregene hater is zeer smakelijk. De wikken kunnen daarenboven beschouwd worden als eene bijzonder geschikte voorbereidende vrucht voor de daarop volgende tarwe. (Ald. bl. 68.)

Kaas. Vóór eene eeuw was het kaasmaken in de omstreken van Dokkum een artikel van zeer groot gewigt. Op den 15den van Zomermaand 1693 kwamen te Dokkum ter waag 114 wagens of leveringen, wegende 38,152 Ned. ponden; op den 2den en 3den van Hooimaand 1744 kwamen ter waag 216 wagens of leveringen, wegende 122,757 Ned. ponden. De handel in dit artikel was groot en de uitvoer meest naar Hamburg. Omstreeks 1760 voerde een koopman te Dokkum op eenmaal honderdduizend stuks zoetemelksche kazen naar die genoemde haven. Verbazende produktie! vooral als men weet, dat dezelve van eenen omtrek getrokken werd van ongeveer 20,000 bunders. Later is echter de kaasmaking aanmerkelijk verminderd, daar er in 1835, aan dezelfde waag te Dokkum, nog geene 10,000 Ned. ponden gewogen zijn. (Ald. bl. 101—102.)

Hoogst belangrijk daarentegen is de hoeveelheid kaas, welke aan al de Noord-Hollandsche markten gezamenlijk, in 1835, is aangevoerd, bedragende deze hoeveelheid (volgens bl. 228) 11,181,980 Ned. ponden; behalve dan nog hetgeen op Texel en te Wormerveer verkocht is, welke opgave ditmaal ontbreekt.

Houtteelt. Ten aanzien van de houtteelt wordt uit Friesland geschreven, dat de *Populus alba* (Abeel of Witblad) meer en meer gezocht wordt, ter dekking van allerlei plantsoen tegen harden wind, als hebbende de ondervinding geleerd, dat deze boomsoort bestand is ook zelfs tegen de anders zoo vernielende noord-westen winden, en dat wel zoo op zich zelve, als met andere boomen aangeplant. (Ald. bl. 144—145.)

De Heer SNEHLAGE haalt als voorbeeld van den sterken groei der lakbesschen in eenige gedeelten van Gelderland (in de Betuwe) aan, dat de in het vorig najaar gekakte wilgen in 1835 ongelooftlijk in lengte opgeschoten zijn, te weten ter lengte van 2 ellen 93 duimen, en enkelen ter lengte van 3 ellen; dat die van 1833, toen het een buitengewoon lotjaar geweest is, nog aanmerkelijk overtreft, hebbende toen veelal de lengte van het schot 2 ellen 71 duimen bedragen. (Ald. bl. 163—164.)

Vruchtboomen. Volgens het verslag van het Departement 's Gravenhage der Maatschappij ter bev. der Nijverheid, schat men het getal muren met Wijn-gaarden onder Monster, Naaldwijk, Wateringen en Poeldijk op niet minder dan 800, en leverden de verzendingen van druiven naar Londen in 1835 belangrijke uitkomsten op. (Ald. bl. 146—147.)

Uit Utrecht schrijft men: »Als iets bijzonders mag worden opgemerkt, dat »bijna algemeen de *Ulaure* druiven, op eene goede positie, namelijk tegen »het zuiden of zuidoosten geplaatst, beter rijp zijn geworden tegen eene goe- »de planken schutting, dan wel tegen eenen steenen muur. De houten schut- »ting moet van boven met een planken, naar voren afhellend, afdakje, van »ongeveer 2 of 2½ palmen breedte, worden gedekt, zoo voor perziken als »druiven, opdat de drup des regens niet op de boomen en vruchten vallen »kan. Hierdoor worden, volgens eene tweejarige proef, het afvallen der bla- »den en het zoogenoemde wit in de Perzikboomen, waardoor dezelve zoo dik- »wijls in de maand Junij worden aangedaan, voorgekomen en de vruchten »voor bederf bewaard.» (Ald. bl. 149—150.)

(Het vervolg in een volgende Nummer.)

WEERKUNDIG OVERZICHT OVER DE MAAND JUNIJ 1837, ingezonden bij het Genootschap ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen te Groningen, uit de OUDE PEKELA.

BAROMETER.				THERMOMETER.			
Hoogstestand.	Laagstestand.	Verschiil.	Gemiddelde hoogte.	Hoogstestand.	Laagstestand.	Verschiil.	Gemiddelde hoogte.
29.7, d. 23 's avonds.	28.11, d. 1 's middags.	0 d. 8 l.	29 d. 2.96 l.	83°, d. 21.	47°, den 4 's avonds.	36°.	61°, 66.

LUCHTSGESTELDHEID.			
Holder	41 malen.	Buiten de gewone waarnemingen	Eene in den aanvang schrale, koudde maand, diemet regen en onweder begon; gedurende de 9 eerste dagen geheel niet vruchtbaar, soms met nachtvorst, die nog al schade deed aan de boekweit, welke laat was gezaaid. Vervolgens werd de lucht warmer, vooral na den donder van den 15den. De laatste 5 dagen waren weder koud en schraal en de ontkoken vruchtbaarheid kreeg weder stilstand.
Bewolkt	19	3 malen donder.	
Betrokken	13		
Regen	11		
Mist	6		

WINDSGESTELDHEID.			
Tusschen N. en W. (vlak N. daaronder gerekend)	27 malen.	Zachte wind	44 malen.
N. — O. (— O. —)	30	Windig	24
Z. — O. (— Z. —)	9	Stil	22
Z. — W. (— W. —)	24	(geh. geen hevige wind.)	

De Barometer, die doorgaans hoog (den 23sten vooral zeer hoog) teekende, was meestal gelijkmatig met zeer geringe en nimmer plotselinge veranderingen, en stond somtijds zeer vast, onder anderen van den 6den—8sten, van den 11—14den, van den 17—19den, van den 26—29sten.

De Thermometer was gemiddeld zoo laag als men denzelven in Junij niet had waargenomen na 1830 en 1831. Op den middag was de warmte al zeer ongelijk in deze maand, makende een verschil van middagwarmte van 50 (van den 1sten tot den 3den) tot 83° (den 21sten). De afwisselingen op den dag waren somtijds sterk: zoo had men tusschen de morgen- en middagwaarnemingen van den 9den, 24 en 25sten eene rijzing van 18° en op den 21sten van 19°, terwijl de daling van middag op avond nog grooter was op den 15den en 29sten, leverende telkens een verschil op van 20°.

De Hoofdwind was afwisselend tusschen Noordoostelijk en Noordwestelijk. Van den 1sten—5den was dezelve bestendig N. westelijk, en van 22—30sten N. oostelijk: tusschen beiden wel bij afwisseling andere winden, maar het draaide aldra weder naar eene van die twee streken.

AANKOMST EN VERTREK VAN SCHEPEN.

Binnengekomen te Amsterdam, den 22 Julij, B. J. Schippers, de *Vr. Aaltje*, van Norden, — R. Rodolfs, de *Vr. Alida*, van Leer, — den 24sten, J. H. Mulder, *Alida Frankina*, van Petersburg, — H. M. Swart, *Petronella*, en D. T. Doornbos, *Alida*, beide van Nerva, — H. J. Schuring, *Zwaantina*, van Dantzig, — J. H. Jonker, *Gesina Hermina*, van Oudsoen, — J. A. Klein, *Jantina*, van Emden, — Te Hartlingen, den 21 Julij, K. J. Klazen, de *Vriendschap*, en R. H. Dokman, de *Vr. Annegina*, beide van Dantzig. — Te Texel, den 23 Julij, B. J. de Boer, de *Vriendschap*, van Nerva, — M. R. Klein, de *Vriendschap*, van Riga, — H. R. Leeger, *Martha Catharina*, van Oosterruwer. — In het Vae, den 22 Julij, G. J. Kortrijk, *Anna Alida*, van Nerva, — H. R. Grimminga, de *Vr. Jacoba*, van Riga, — H. K. Dijkhuis, *Sara Anna Cornelia*, van Pernau, — J. H. Jonker, *Gesina Hermina*, van Oudsoen, — den 23sten, J. H. de Boer, *Johanna Margaretha*, van Petersburg, — R. H. Nagel, *Johanna Gebina*, en J. J. de Jong, *Lukas Wigcher*, beide van Riga, — P. Fijn, *Klazina Theodora*, en J. J. Boer, *Goede Hoop*, beide van Nerva, — H. J. Schuring, *Zwaantina*, I. A. Schuring, *Petronella*, H. T. Visser, *Mercurius*, G. R. Oostera, *Gesina*, alle vier van Dantzig, — W. H. Kraan, *Helen*, van Oosterruwer, — R. Sluik, *Zeeleest*, van Nemei, — H. J. Sprik, *Vriendschap*, van Frederichsham, — den 24sten, H. S. Brouwer, *Maria*, en B. J. Wijgers, *Engelina Jantina*, beide van Riga, — W. A. Wijkman, *Fennegina Elisabeth*, en J. H. Brons, *Catharina*, beide van Dantzig, — H. H. Naaije, *Amelina*, van Larwich. — Te Helvoert, den 21 Julij, J. H. Potjer, de *Jeffer. Fresina*, en den 22sten, K. J. Masker, de *Goede Trouw*, N. Smaal, *Lamoraal Ulbo*, W. I. Wilkens, *Petrus Ludovicus*, en B. J. de Boer, *Dorothea*, alle vijf van Riga, — den 24sten, C. H. Hazewinkel, *Ania*, van Stockholm, — H. de Haas, *Douro*, van Riga, — K. Parrel, *Vr. Neeltje*, van Nerva, — G. J. Kortier, *Willem Olivier*, en R. H. Bock, *Engelina*, beide van Riga, — J. G. Postema, de *Vr. Gesina*, van Arendsdijk. — Te Brielle, den 24 Julij, J. A. Zijl, *Ludolph Theodorus*, van Nerva, — K. K. de Boer, *Hoop en Verwachting*, van Riga. — Te Marsselle, den 16 Julij, D. H. Kramer, *Monnikendam*, van Rotterdam, in 22 dagen. — Te Altona, den 21 Julij, W. J. Mulder, *Susanna*, van Havre. — Te Lissabon, den 7 Julij, H. H. Potjer, de *Herstelling*, van Hartlingen, — den 9den, K. E. Tik-ak, *Alida Klazina*, van Schiedam. — Te Bolderaa, den 13 Julij, G. E. Hoveling, *Avontuur*, van Groningen. — Te Archangel, den 4 Julij, H. S. Hoveling, *Lukina Margaretha*, van Amsterdam. — Te Newcastle, den 17 Julij, D. D. de Jonge, de *Dankbaarheid*, van Amersfoort.

